

orienta
orienta't

Adolescents digitals

Ciberassetjament
escolar

Ciberassetjament, què és això?

És l'ús de les noves tecnologies per dur a terme un assetjament en les xarxes socials i en l'ús de les tecnologies de difusió massiva com mòbils i Internet. L'anonimat facilita exercir un major nivell d'assetjament i de violència. Amb freqüència assetjador i víctima són menors i tenen relació (companys d'escola, etc.). Les situacions que es generen poden superar la capacitat de reacció dels menors afectats, que es troben en una posició d'indefensió i vulnerabilitat.

Identitat 2.0

Identitat 2.0 o "l'altre jo" és la imatge que volem projectar de nosaltres mateixos a través dels suports digitals -es correspongui amb la realitat o no- i com ens veuen els altres. La identitat digital depèn d'allò que els altres publiquen sobre nosaltres i també d'allò que nosaltres decidim publicar.

“...estic bé a casa, amb
l'ordinador, deixeu-me
tranquil, no vull sortir...”

La “generació net” o nadius digitals són els/les joves anomenats “tennis digitals” (adolescents de 12 a 19 anys), es troben molt bé a casa, passen força temps en solitari i davant la màquina en detriment del temps compartit amb la família o amics.

La seva forma de fer afecta directament la manera com es relacionen amb el grup d'iguals i amb altres persones i institucions, amb l'eina tecnològica com a mitjà privilegiat

d'aquesta socialització. Apareixen valors com l'amistat, el sentiment de pertinença, el compromís amb l'altre i amb la collectivitat, i contravalors com la falta de respecte, l'assetjament escolar, el conformisme i la intolerància.

L'eina tecnològica juga un paper protagonista en aquesta socialització.

En aquest nivell trobem uns contravalors com la pressió del grup, la falta de respecte, el bullying o assetjament escolar, el conformisme i la intolerància i, per altra banda uns valors com l'amistat, el sentiment de pertinença, el compromís amb l'altre i amb la societat.

Generen situacions que poden sobrepassar els coneixements i capacitats de reacció dels menors afectats, col·locant-los en una posició de indefensió i vulnerabilitat.

Les 2 cares de la moneda

Característiques dels menors assetjadors:

- Necessitat de dominar els altres.
- Baix rendiment acadèmic.
- Impulsivitat i baixa tolerància a la frustració.
- Oposició davant les normes i tensió amb el tracte amb els adults.
- Tendència a l'ús de la violència.
- Poca empatia envers les víctimes de les agressions i opinió relativament positiva de si mateix.
- Les relacions amb els adults solen donar-se de manera agressiva.
- Protagonitzen tant agressions deliberades per aconseguir els seus objectius com reactives o defensives davant el que viuen com una provocació.

Característiques dels menors assetjats. Podem diferenciar:

- Els que mantenen una actitud passiva o de sotmetiment, sense respondre als atacs o els insults.
- Els que poden tenir una actitud provocadora i els que poden oscil·lar entre ser víctimes i ser assetjadors.

Els espectadors de tot plegat

Ens referim al grup de menors que participen de les intimidacions però que no prenen la iniciativa. Els podem considerar agressors passius o seguidors. Representen els espectadors o observadors de tot plegat. És complex saber quin és el paper que juguen i els seus efectes, atès que és molt difícil determinar el nombre d'espectadors d'una imatge, un text o un vídeo penjat a la xarxa.

Indicadors d'assetjament cibernètic en els menors

autoestima, depressió, indefensió, aparença trista, mal humor i/o idees suïcides. Expressa disgust, por, solitud, frustració, estrès, irritabilitat, somatitzacions, trastorns en el son i/o alts nivells d'estrès permanent. Alhora, evita l'escola i presenta dificultats en concentrar-se, experimenta una davallada en el seu rendiment acadèmic i perd també interès per les activitats socials i amb tendència al distanciament i aïllament.

Tipus i formes del ciberassetjament

- Provocació incendiària o flaming: intercanvi d'insults breus amb un llenguatge vulgar i agressiu.
- Fustigament o harassment: enviament d'imatges o vídeos denigrants, seguiment mitjançant programari espia, trameses de virus informàtics, humiliació mitjançant videojocs.
- Denigració o denigration distribució d'informació d'un altre en un to despectiu i fals mitjançant un anunci en una web, enviament de correus electrònics o missatgeria instantània o lliurament de fotografies alterades digitalment d'una persona.
- Suplantació de la personalitat o impersonation: entrada

en un compte de correu electrònic o xarxa social d'una altra persona per enviar o publicar material comprometedor sobre ella, manipulant i usurpant la seva identitat.

- Difamació i joc brut o outing and trickery: sortida i engany): violació de la intimitat o joc brut enganyant-lo per tal que comparteixi i transmeti secrets o informació confidencial sobre un altre, amb la qual cosa es promouen rumors difamatoris. En aquest apartat inclouríem el sexting, per exemple, on la informació personal d'un mateix és difosa a altres persones.
- Exclusió social (exclusion) i ostracisme: amb la privació a la víctima d'accés a xats o xarxes socials. Les persones que han estat marginades d'aquesta manera poden afegir-se més fàcilment a altres grups de la xarxa amb ànim de venjança.
- Ciberassetjament (cyberstalking): conducta repetida de fustigament i/o assetjament amb lliurament de missatges ofensius, grollers i insultants, ciberpersecució. Inclou amenaces de dany o intimidació que fa que la persona tingui por per la seva seguretat.

Recomanacions dirigides als menors

- Us recomanem que feu ús de pseudònims o nicks personals amb els quals operar a través d'Internet.
- Teniu molta cura amb les dades de caràcter personal que publiqueu.
- Teniu especial cura a l'hora de publicar continguts audiovisuals i/o gràfics.
- No accepteu ni afegiu desconeguts com a contactes.
- Eviteu l'enviament d'imatges a usuaris en els quals no confieu.
- Comuniqueu qualsevol incidència o amenaça als vostres pares o tutors.

Recomanacions dirigides als pares/mares i tutors legals

- Instal·leu els ordinadors, connectats a les xarxes socials, en zones comuns de la casa.
- Comunicació: establir un diàleg permanent amb els menors és una tasca fonamental dels pares i tutors.
- Establiu conjuntament amb els vostres fills/es un horari per a l'ús d'Internet i de l'ordinador.
- Impulseu l'ús responsable de la càmera web.
- Ús d'imatges: resulta fonamental plantejar-los que no han d'enviar fotos ni vídeos personals a cap desconegut.
- Autoprotecció: és necessari plantejar als menors la necessitat de ser prudents amb les dades que faciliten per Internet, publiquen a les xarxes socials o proporcionen a través dels serveis de missatgeria instantània.
- Supervisió: n'hi ha prou a mantenir un control sobre l'ordinador o els comptes dels menors i veure l'historial de cerques i del navegador. No es tracta que se sentin controlats i coartats: aquest control ha de ser realitzat de la manera menys intrusiva possible en la seva intimitat.

*Elaborat per l'equip assistencial
de l'**PHD de Miralta***

Orienta't

C. Vidal i Barraquer, 28
08830 - Sant Boi de Llobregat
T. +34 936 358 810
orientat@orientat.org

un servei de la **Orienta**

www.orientat.org